
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

האסלאם: מסורת דתית חיה - 24223

תאריך עדכון אחרון 13-09-2023

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: מדע הדתות

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: אנגלית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): האנליס קולוסקה

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: hannelies.koloska@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: upon appointment

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

חקר הטבע הדינמי והרב-גוני של האסלאם כמסורת דתית חיה ומתפתחת בעולמנו היום, כמו גם את העוגנים ההיסטוריים שלה. קורס זה מתעמק באמונות ליבה, פרקטיקות וביטויים המעצבים את חיי המוסלמים ברחבי העולם. באמצעות מחקר מעמיק ומקיף של היבטים מחיי היומיום בטקסטים, טקסים ומוסדות דתיים, הסטודנטים יתקבלו הבנה עמוקה של הרבדים העשירים של האסלאם והרלוונטיות שלו בחברה העכשווית.

מטרות הקורס:

הבנה מקיפה: המטרה העיקרית של הקורס היא לספק לסטודנטים את הבנה מעמיקה של האסלאם כמסורת דתית חיה. דרך בחינה של המרכיבים המרכזיים, ההקשר ההיסטורי והקשר העכשווי, הסטודנטים יפתחו הערכה מחודשת ומאוזנת בנוגע היבטיה המגוונים של האמונה והפרקטיקה האסלאמית.

רגישות תרבותית: באמצעות חקר המרכיבים השונים של האסלאם, הקורס שואף לטפח רגישות תרבותית ומודעות בין-תרבותית. הסטודנטים ייצרו תובנות לגבי האמונות, הפרקטיקות והערכים המעצבים את חייהם של מוסלמים ברחבי העולם.

מיומנויות אנליטיות: קורס זה נועד לשפר את כישוריהם האנליטיים של הסטודנטים. על ידי עידוד בחינה ביקורתית של נושאים מורכבים בתוך האסלאם. באמצעות דיונים, קריאה ומטלות, התלמידים ילמדו לגשת לנושאים תיאולוגיים, חברתיים ותרבותיים תוך שימוש בחשיבה ביקורתית, המאפשרת להם להשתתף בשיחות באופן מושכל.

פרספקטיבה בינתחומית: הקורס שואף לספק פרספקטיבה בינתחומית על ידי שילוב היסטוריה, תיאולוגיה ולימודי תרבות. דרך גישה לאחר כמה כיוונים, הסטודנטים יפתחו הבנה הוליסטית של ההשפעה של האסלאם על חברות, פוליטיקה וחיי האדם.

אוריינות תרבותית: על ידי התעמקות בתפקידם של טקסטים, טקסים ומנהגים אסלאמיים, מטרת הקורס היא לצייד את הסטודנטים. את באוריינות תרבותית ויחסה לאסלאם.

חשיבה ביקורתית על גיוון: דרך חקירת שונות פנימית ופנים דתית של המסורת האיסלמית, הקורס יעורר חשיבה ביקורתית על סוגית הגיוון בקהילה המוסלמית. הסטודנטים ינתחו כיצד פרשנויות שונות, פרקטיקות והקשרים היסטוריים תורמים לעושר האסלאם.

העצמה לדיאלוג: על ידי בחינת נושאים כמו דיאלוג בין-דתי ופמיניזם מוסלמי, הקורס יאתגר את הסטודנטים. את לעסוק בשיחות משמעותיות ולגשר על פערי הבנה בין נקודות מבט שונות בתוך המסורת האסלאמית ומחוצה לה.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

ידע והבנה:

הצגת הבנה מעמיקה של האמונות היסודיות, העקרונות וההוראות של האסלאם כמסורת דתית חיה. לזהות ולהסביר את תפקידם של מרכיבי מפתח בתוך האיסלאם, כולל הקוראן, הנביא מוחמד, טקסים קהילתיים ומקומות קדושים.

היכרות עם המגוון ההיסטורי, התרבותי והגיאוגרפי בתוך המסורת האסלאמית ובהשפעתה על קהילות

מוסלמיות עכשוויות.
חשיבה ביקורתית וניתוח:
ניתוח ופרשנות של מקורות ראשוניים ונקודות מבט אקדמיות הקשורות לאסלאם, טיפוח חשיבה ביקורתית ויכולת להשתתף בדיונים מושכלים.
הערכת החשיבות של הקוראן ותורתו של הנביא מוחמד בעיצוב מסגרות אתיות ומנהגים יומיומיים בקרב מוסלמים.
בחינת המורכבויות של דינמיקה פנים-דתית ובין-דתית, לרבות קונפליקטים, שאלות של וריאציות ודיאלוג, במסגרת המסורת האסלאמית.
יכולת תרבותית ובין-אישית:
הצגת רגישות תרבותית ומודעות לפרקטיקות ופרשנויות מגוונות בתוך הקהילה המוסלמית העולמית.
ניהול שיחות מכבדות ואמפתיות על תפקידו של האסלאם בהקשרים תרבותיים שונים, תוך הצגת הבנה של השפעתו על זהויות אישיות וקהילתיות.
יישום וסינתזה:
יישום תובנות שהושגו מלימוד טקסים, פרקטיקות ותורות אסלאמיים כדי להעריך באופן ביקורתי את תפקידם בעיצוב חיים וחברות מוסלמיות.
שילוב ידע העוסק בטבעו המתפתח של האסלאם בעולם גלובלי, בהתייחס לדינמיקה מגדרית, דיאלוג בין-דתי ואתגרים מודרניים.
תקשורת והשתתפות:
העברת רעיונות באמצעות דיונים, הצגות ומשימות כתיבה, תוך הצגת הבנה מגוונת של ההיבטים הרב-גוונים של האיסלאם.

דרישות נוכחות (%) :
100, במקרה של היעדרות מהשיעור יש להודיע למורה (עד 2 פעמים)

שיטת ההוראה בקורס: בקורס נלמד בקבוצות / זוגות או למידה יחידנית
למידה אינטראקטיבית

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

שיעור 1: מהו אסלאם
בשיעור זה אנחנו שואלים איך אפשר לדבר על אסלאם ולהגדיר אותו.
יחידה 1: היסודות
מודול זה חוקר את הרכיבים היסודיים שמגדירים את האסלאם כמסורת חיה.
שיעור 2: הקוראן: הנוכחות האינסופית של הטקסט
הסטודנטים. ות יחקרו את התפקיד המרכזי של הקוראן בחיי המוסלמים וילמדו את האופנים בהם הקוראן מתייחס לכל תחומי החיים של המוסלמי, מהקריאות היומיומיות ועד להדרכה אתית.
שיעור 3: הנביא: כבוד, זיכרון והערצה
בשיעור זה אנחנו מתמקדים בכבוד ובאהבה שהמוסלמים מרגישים כלפי הנביא מוחמד. הסטודנטים. ות יחקרו איך החיים וההוראות שלו משפיעים על התרגולים היומיומיים של המאמינים.
שיעור 4: הקהילה: פולחן אישי ופולחן קהילתי
בשיעור זה אנחנו בודקים את החשיבות של תפילה קהילתית, כמו הצום בחודש רמדאן, ותפילה אישית,

כמו התפילה הרשמית והתחנונים, בקרב הקהילה המוסלמית.
 שיעור 5: המקומות: עלייה לרגל וביקור במקומות קדושים
 בשיעור זה אנחנו חוקרים את החשיבות של העלייה לרגל (חאג') והביקורים במקומות קדושים (זיארות).
 יחידה 2: צורה וקונפליקטים
 מודול זה מתעמק בהיווצרות פרקטיקות איסלמיות ובקונפליקטים שהופיעו בתוך המסורות.
 שיעור 6: סמכות וכוח: אימאמים, מופטים ומורים דתיים
 הסטודנטים. ות ינתחו את מקורות הסמכות השונים בתוך האיסלאם, כולל אימאמים, מופתיים ומורים דתיים. הם יבחנו כיצד דמויות אלו מעצבות את הפרשנות הדתית וידריכו את הקהילה.
 שיעור 7: סמיכות ושונות: סופיזם
 שיעור זה חוקר את הסופיזם, ממד מיסטי של האסלאם. הסטודנטים. ות ילמדו את המגוון של פרקטיקות סופיות, ויקבלו תובנות כיצד וריאציות אלו תורמות למסורת האסלאמית הרחבה יותר.
 שיעור 8: אירוח ומחלוקת: דיאלוג בין דתי
 הסטודנטים. ות יבחנו את מושג הכנסת האורחים ואת תפקידו בטיפול דיאלוג בין-דתי בין מוסלמים.
 שיעור 9: התנגדות והיטמעות: תפקיד הקדושים:
 שיעור זה חוקר את התפקיד של הקדושים בהיסטוריה האיסלמית ובחברה העכשווית.
 יחידה 3: הצמיחה והאתגרים
 מודול זה עוסק בשימור המסורת האסלאמית ובאתגרים העומדים בפני המוסלמים כיום.
 שיעור 10: חינוך: הילדים והאסלאם
 הסטודנטים. ות יחקרו את התפקיד החיוני של החינוך בהעברת המסורת האיסלמית לדורות הבאים. הם ילמדו את השיטות והאתגרים בהוראת האסלאם לילדים בהקשרים תרבותיים מגוונים.
 שיעור 11: שאלות מגדר: פמיניסטיות מוסלמיות
 הסטודנטים. ות יבחנו את נקודות המבט של פמיניסטיות מוסלמיות ואת מאמציהן לטפל בנושאים הקשורים למגדר במסגרת תורות האיסלאם.
 שיעור 12: איסלאם וירטואלי: הקהילות המוסלמיות ברשת
 הסטודנטים. ות יחקרו את הופעתן של קהילות מוסלמיות וירטואליות ואת הדרכים שבהן הטכנולוגיה עיצבה את תרגול האסלאם. הם ינתחו את היתרונות והאתגרים של תרגול והבעת אמונה במרחבים דיגיטליים.
 שיעור 13: סיכום

חומר חובה לקריאה:
TBA

חומר לקריאה נוספת:
TBA

מרכיבי הציון הסופי :
 הגשת עבודה מסכמת / פרויקט גמר / מטלת סיכום / מבחן בית / רפרט 40 %
 השתתפות פעילה / עבודת צוות 10 %
 מטלות הגשה במהלך הסמסטר: תרגילים / עבודות / מבדקים / דוחות / פורום / סימולציה ואחרות
 20 %

מבחני אמצע 10 %
מצגת / הצגת פוסטר / הרצאה 10 %
נוכחות / השתתפות בסיור 10 %

מידע נוסף / הערות:
This course will be taught in English.